Regd No H 44
M 3813

ఎడిషన్ ౧౮౯

To Let

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

10347

సంపుటము ౨౫ ● హైదరాబాదు ... స్వభాను సంవత్సరము ... [...] సోమవారము ● సంచిక ౬౯

రెడ్డిహాస్టలు రజతోత్సవము

[illegible]

అక్రమమైన రివిజను అని

మొ అ

[illegible]

వాయిదా బేరం రద్దు

[illegible]

క్షామము

రాయచూరు రైతులు

[illegible]

కరువు

[illegible]

సభ

[illegible]

బియ్యం జొన్నల కరువు

[illegible]

గోలకొండపత్రిక

స్వభాను సం॥ర పుష్య బ ౭ సోమవారము

ద్వితీయాశ్వాసము

ధాన్యగ్రహణ శాసనం, రైతుల లైసెన్సు, ధాన్యంధరల నిరోధ శాసనం, దుకాణాల శాసనం, ఎగుమతుల నిషేధం, పొగాకు పన్ను, సజ్జల మొనాపలీ—? మొదలైన శాసనాలు ఈనెల పదిహేను వూటలలో హైద్రాబాదు రాష్ట్రమందంతటను కావింపబడినవి. ఇవిఇంచుమించు విజయవంతముగా సాగింపబడిన వనుటలో సందేహములేదు. ఒకటవ ఆశ్వాసం ముగిసింది. ఇక రెండో ఆశ్వాసము లోనికి వచ్చినాము. పైశాసనాలలో పొగాకు పన్నువంటి వాటిని సరిగా అర్థముచేసుకొనక ఇంచుమించు దేశమందలి పొగాకు కంతటికిని బీడీల పొగాకు పన్ను వసూలు చేసినట్లు తెలియవచ్చినది. ధాన్యగ్రహణములో తర్వాత కొన్ని సవరణలు, పరిహారములు కావింపబడెను కాని అవి చాలా గ్రామాలలో ఇంతవరకుకూడా అమలులోనికి రాలేదని వినవచ్చినది.

రైతువర్గములోను, గ్రామ జీవనములోను చాలా సంచలనము కలిగినది. ఇట్టిశాసనాలుతటాలున విద్యారహితులగు ప్రజలపై ప్రయోగింపబడినప్పుడు లంచాల ద్వారాలు,కిటికీలు, రంధ్రాలు, దిడ్డివాకిళ్లు అన్ని ౨౪ గంటలు తెరువబడియుండుటకు అవకాశము కలుగును. పటేలు పట్వారీలకు ఇప్పుడే బంగారు పంట పండినది. జమాబంది కూడా ఇప్పుడే వచ్చినదికదా! నేతిలో రొట్టె తనంతకుతానే పడినది. పటేలు పట్వారీలలంచాలు, దౌర్జన్యాలు,అన్యాయాలు చాలా జరుగుచున్నవని వార్తలు సంతకాలుగలవి, సంతకాలులేనివివిశేషముగా వచ్చెను. జనులలో సత్యప్రకటనమునకు గూడా ధైర్యములేదని, సంతకాలులేని వ్రాతలు చెప్పుచున్నవి. పటేలుపట్వారీల దురాచారాలను రుజువు చేసేవారెవరు? వారి పై అధికారులు ఎందైన దౌర్జన్యాలుచేసితే వాటిని రుజువుచేసేదెవ్వరు? అది చాలా కష్టము. జనులకు ధైర్యములేదు. వారిలోపట్టుకాని, పట్టుదలకాని లేదు. వారికి చదువురాదు. వారు జవానునుచూస్తే భయపడుతారు. తమపటేలుపట్వారీలే తమకుహుజూర్లు, సదరెఆజంలు ఇక తక్కినవారి మాట చెప్పవలెనా? కావున ప్రభుత్వమువారు లంచాలుతీసినట్టి, మతపక్షపాతములేనట్టి నమ్మదగిన ఖుఫియాల ద్వారా పల్లెలలో జనులు ఏమేమి చెప్పుకొనుచున్నారో అదంతయు రికార్డుచేయించి తెప్పించితే వారు నిర్ఘాంతపోగలరు. ఇంతమాత్రమే మేము వ్రాయగలము. ఏగ్రామములో చూచినా తెలంగాణాలో దౌర్జన్యాలు, జరుగుచున్నట్లు, లంచాలు ఇచ్చుకొనుచున్నట్లు వాపోవుచున్నారని వినుచున్నాము. తూకంతో ధాన్యం తీసుకొనుట ర్యూ అంటే కొలుచుకొంటారట అదియు పెద్దకుండలతో కొలుతురట. ధాన్యమును పట్టిచూచి అరే ఇది ఎమిస్నీ, బాగాలేదు అని అనేది, దానికేమైనా సమర్పించుకొంటేసరేబాగుందిలే అనేది జరుగుచున్నదట. పెద్దరైతులు లైసెన్సులు పొందవలెనట. ఒక్కొక్కరు తమతమ లైసెన్సుకు అయిదో పదో ఖర్చుపెట్టుకొనుచున్నారట. లైసెన్సు ఫారంకొనుట, దానిలో ఉర్దూలో వ్రాయుటకు కూలీ, తస్దీక్ అనేదానికి సమర్పణను, తాలూకావరకు రానుపోను ఖర్చులు ఇవన్నీ తగులుచున్నవి

రైతులకు తెనుగే రాదు. పైగా వారు లెక్కలు వారి తాత ముత్తాతల కాలము నుండీ తర తరాల నుండి వ్రాసిన వారు కారు. ఇప్పుడు తెనుగులో కాదు ఉర్దూలో లెక్కలు వ్రాయవలెనట. అంటే ప్రతి గ్రామములో కొందరు ఉర్దూమున్షీలకు జీవనోపాధిదొరకుచున్న దనవచ్చుమాట. దొరకినను రైతులకువారిపై నమ్మక మెట్లు? ఆమున్షీలకు ఎక్కాలే రాకపోతే, ఎచ్చింపు కూడుట రాకపోతే వచ్చినను వారు తప్పుడులంకెలు వేస్తే ఎట్లు? మరి రైతు మాటలు మున్షీకి, మున్షీమాటలు రైతుకు సరిగా తెలియరావలెను కదా ఒకవేళవచ్చినను రైతుఒకటిచెప్పితే మున్షీ ఒకటివ్రాస్తే రైతుకొంప తీసినట్లేకదా!

సర్కారువారుధాన్యాలధరలుతగ్గించగానె ఎవ్వరున్నూ దేశమందు పల్లెపల్లెకుపోయి బోధించలేదుకదా' బోధించకున్నను రైతులు ధాన్యాలు అమ్మకమును చాలించిరి. సాహుకార్లు దుకాణాలను మూసివేయుచున్నారు అని వార్తలు వచ్చుచున్నవికదా! దీని ఫలితముగా అప్పుడే పెద్దరైతులవద్ద ఉండే నిలువధాన్యాన్ని తాలుక్దార్లు తీసుకొనిపోవుచున్నారని వార్తలువచ్చినవి. మన తాలూక్దార్లు, తహసీల్దార్లు, సుబేదార్లు సేద్యము పద్ధతులను ఎరిగియుందురు కదా. రాష్ట్రమంతటను పల్లెలలో రైతులుతమ జీతాగాండ్లకు సగము నగదు సగము ధాన్యము జీతముఏర్పాటుచేసు కొందురు కాని తుదకు సగమునగదు కూడా ధాన్యరూపముగానే చెల్లింతురు. సంవత్సరము పొడుగున రైతులు కూలీలతో పని తీసుకొందురు. కలుపు, కోత, పాపనం, ఎరువు,కతువలుకట్టుట, మోటరిపేరీలు వడ్ల కమ్మరివారితో పనులు, చెట్టుకొట్టుట, బావులపూడికలు తీయుంచుట, బండ్లుచేయించుట, చిల్లర రిపేరీలు, ఎదకూలీలు, పైమనుష్యులకూలీలు, ధాన్యంలోనుట్టితీయించి బాగుచేయించుట, ఇండ్ల పూతలు, తుదకు కోమటింటిలోని చిల్లరకిరాణము ఖరీదు, కూరగాయలఖరీదు ఇదంతా ధాన్యంతోనే జరుగునని మీరెరుగరా? ఎందుకు ధాన్యంతో వ్యవహారం చేయవలెన? పైసలియ్యరాదా అని అంటారామో? పైసలవ్యవహారమైతే చాలా రైతులకే లాభము వారందుచేతనే పల్లెలలో ప్రతిదానికిని పైసలిత్తుమందురు. కాని జనులువినరు. మాకు ధాన్యమే కావలెను లేకపోతే మీతో వ్యవహరించము అని వెళ్లిపోదురు. తెలంగాణాలో ఏ గ్రామములో నైనాసరే ఈ విషయాన్ని విచారించుకొని సత్యమును తెల్చుకొనవచ్చును- కావున రైతులకు సంవత్సరాంతము లోపల నే ధాన్యం లేకపోవును పది గ్రామాలలో చాలా పెద్దరైతు (లేక దొర)ఒకడు తప్పితే తక్కినవారంతా మళ్లీ ఎప్పుడుకళ్లాలగునా అని యెదురుచూచుచుందువారే. రైతులకు విత్తనం చాలా ముఖ్యం. వారు దానిని నిలువయుంచుకొనవలసి యుండునుకదా' కాని తెలంగాణాలో సరాసరి నూటికి ౭౦ మంది రైతులు విత్తనము కూడ సాహుకారి నుండి లేక పెద్దరైతుల నుండి లేక గ్రామాంతరాల నుండి నాగులకు లేక ఎక్కువధరలకు తెచ్చుకొని వేయుచుందురు. సంవత్సరాది [ఉగాది] నాడు ధాన్యశూన్యమైనఇండ్లవారు ప్రతిగ్రామములోనూటికి ౫౦వరకుందురు. అట్టివారంతా సంవత్సరాంతమువరకు కూలియిచ్చి ఒదులిచ్చి ఏదో రూపముగా సాకవలసినవారు పెద్దరైతులులేక గ్రామసాహుకారి, వీరు చాలాదుర్మార్గులే యగుదురు గాక. శిక్షింపయోగ్యులే యగుదురు గాక. దానికి గాను కొత్త కొత్త శాసనాలు హైద్రాబాదు రక్షణ శాసనముక్రింద చేయవచ్చును. కాని యిప్పట్లో జరుగుచున్న యాథార్థ్య మిదియని యువారే గ్రామాధారభూతులనియుఅనక తప్పదు. కావునప్రతిగ్రామములో ఇప్పుడెంత నిలువధాన్యమున్నదో ప్రభుత్వమువారు తమకువచ్చిన లైసెన్సు లెక్కలను బట్టి తెలుసుకొనియే యుందురు. ఇకరబ్బిపంటలు తెలంగాణాకు వరితప్పితే తక్కినవి ఇంచుమించుసున్నయేకదా. వరంగల్, కరీంనగరు జిల్లాలలోను ఇతరజిల్లాలలోను ఎక్కడెక్కడ రేగడి భూములుండునో అక్కడకొంత రబ్బిఖుష్కీ వేసియుందురు అదేపాటిది? తరికూడా వేసగిరి, అదియు కొద్దిపాటిది. ఇక మరాట్వాడీలో ఈ సంవత్సరము రబ్బిజొన్నలు సగముకంటే తక్కువ అని అంటున్నారు. ప్రభుత్వమువారు యథార్థస్థితినంతటిని విచారించవలెను. ఈ ప్రకారము చేసిన తర్వాత రైతులకు ఇబ్బందిలేకుండ ఆలోచనను చేయవలెను. రాష్ట్రములో బహుప్రాంతాలలో ధాన్యగ్రహణాలములలో అన్యాయాలు బహుళమైనట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. లంచాల నిరోధానికి ప్రభుత్వము వారు లక్షల రూపాయలు ప్రత్యేకించియుండిరి. ఇప్పుడుదానిని వినియోగించి ఒక కమిషనను ఏర్పాటుచేసి ప్రతి తాలూకాకు పంపి రైతులనుండి సాక్ష్యములు తీసుకొనునట్లు చేయవలెను. కాని సాక్ష్యములిచ్చిన రైతులకు అపకారము కానట్టుగా చెక్బందీలు చేయవలెను.

ప్రభుత్వమువారు ధాన్యాల ధరలు తగ్గించిన సందర్భములో రైతులకు గల ఇతర అవసర వస్తువులు ధరలనుతగ్గింతుమని సూచించియుండిరి ధాన్యంధరలు యుద్ధపూర్వంధరల రెండంతల వరకు నిలబెట్టినామనిఅన్నారు, కావున రైతుల కవసరమైన ఇనుము కూడా యుద్ధపూర్వంధరల రెండంశల ధరలోనే రైతులకు ఇప్పించవలసియుండును. నైలపడేనుదిహాలైనది ఇక ఇనుము అవిధముగా రైతులకు సప్లయి అగుటలేదు రైతులకు పశువులు దొరకకుండాఉన్నవి మనకు పశువుల దిగుమతిని మద్రాసు ప్రభుత్వము నిషేధించినదట రైతులకు యుద్ధపూర్వ ధర కంటే అయిదంతల ధరలుపెట్టినా కూడా కొన్ని మాములు పశువులు దొరకుటలేదు. దున్నపోతులు కురుమూర్తి జాతరలో రెండునెలలక్రిందట ఒక్కొక్కటి ౨౫౦ రూ॥ వరకు అమ్మెనని వింటిమి' ఇక ఎద్దులధర యెట్లుండునోయేమో? రైతులకు ఎద్దులను యుద్ధ పూర్వంధరల రెండంతలధరలలో దొరుకునట్లు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహింపవలసి యుండును. లేకుంటే ఏక్కువపంటపండిపచండీ అనే నినాదము అరణ్యరోదనమే అగును. తుదకు వంకాయలు కూడా పండించుటకు వీలుండదుసుమా? బట్టల ధరలు తగ్గించినామన్నారు. ఎవ్వరి నడిగినను "ఏమితగ్గించరయ్యా" అని అంటారు. గత సంవత్సరం ౧౮రూ॥ వదికమ్మిన ధోవతి జతఇప్పుడు ౨౫కు అమ్ముచున్నారు. ఇదే తగ్గింపు. ఇది యుద్ధపూర్వంధరల రెట్టింపుధరకాదు ఆరురెట్లధర! ౧౨ రూపాయిల ధోవతిని ౪రూపాయిలు కమ్మించితే అదీ న్యాయమనవలెను. కాని స్టాండర్డు ధోవతులుకూడా ౪రూ॥పైననే అమ్ముచున్నవి!

ధాన్యంధరలను మాత్రం తగ్గించితే ఈసమస్య పరిష్కృతముకాదు. మందులు. కట్టెలు, కాగితాలు ఇనుము,బట్టలు, ఇతరలోహాలు, పశువులు, పాలు, నెయ్యి, కూరగాయలు, జీవితావసరవులన్నిటిధరలున్నూ తగ్గించితీరవలెను. లేక అలజడియెక్కువగును. ప్రభుత్వము వారితో రైతులున్నూ సాహుకారులున్నూ సహకారము చేయవలెను. ఇబ్బందులుండిన వెంటనే ప్రభుత్వము వారు తొలగించవలెను. కాని రైతులు సాహుకారులు స్వార్థపరులై లేనిపోని అబద్ధాలతో అతిశయోక్తులతోఅలజడిని హెచ్చింపరాదు అధికారులు. సానుభూతితో పని తీసుకొనవలెను. రైతులు అధికారులు పరస్పర స్నేహవర్గముగా వర్తించుకొనవలెనేకాని ద్వేషులవలె వర్తించుకొనరాదు. ఈ విషయములో అధికారశక్తి కలవారైన ఉద్యోగులే చేయిచాచి రైతులను చేరదీయవలెను ప్రభుత్వమువారు ప్రజల ఇబ్బందులను విచారించి అన్యాయములు చేసినవారిని శిక్షించితేరైతు లకుమనశ్శాంతికలుగును.

ఇటీవల వార్తవలన, అహార పదార్థ సభయొక్క అధికారేతరసభ్యులు జిల్లాలకు దౌరా వెళ్లుచున్నారనియు, వారు రైతులకిప్పుడు కలుగుచున్న వేర్వేరు యిబ్బందులను గురించీ విచారింతురనియు తెలియుచున్నది అట్టిసభ్య మహాశయుల విచారణ విమర్శనాపూర్వకమైనదిగాను, నిష్పాక్షికముగాను ఉండగలదని మాశనుచు' వారి యనుభవములు తెలిసికొన నిరీక్షించుచుండగలము.

కాచీగూడెం ఆర్యసమాజము

హైదరాబాదు (దక్కన్)నగరంలో కాచీగూడెం ఆర్యసమాజమందు జనవరి౧౭ సోమవారము రాత్రి౮-౩౦ గంటలకుజ్యోతిశ్శాస్త్ర పండితులగు శ్రీమాన్ స్వామి సర్వదానంద్ మహారాజ్ గారు యోగసాధనము, ఈశ్వరభక్తిఅను విషయముల గురించితెలుగులోఉపదేశము చేయగలరు (మంత్రి)

సర్కారీ నియోగి సంఘం దౌరా

సలహాచెప్పుటకు హైద్రాబాదు ప్రభుత్వముచే నియుక్తులగు గోవిందరావు గంగాఖేడ్కర్ (సనాతని) యమీరాజా బేకి (ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీన్) మఖ్దూమహమ్మదు. శ్రీ యస్. వెంకటరావు (అస్పృశ్యసంఘ నాయకుడు) గారలు కడచినం సోమవారం ౧౦కఇస్పందారునాడు బయలుదేరి మూడు దినాలు దేవరకొండ, పాలమూరు,నల్లగొండ,దేవరకొండ తాలూకాలలో దౌరా చేయుచున్నారు. వీరికి రెండు సర్కారీ మోటారులిచ్చి పంపుచున్నారు. వీరు మహబూబునగరు, నల్లగొండ తాలూక్దార్లతో కలిసి పంటల స్థితిగతులు తెలుసుకొని రానున్నారు. సోమవారం నాగరకర్నూలుకు వెళ్లుదురు. అచ్చటినుండి తక్కిన పైస్థలాలను చూతురు, గంగాఖేడ్కరుగారు తమ ఆచారానికి భంగము కలుగకుండగా తమ బ్రాహ్మణ వంట మనిషిని వెంటతీసుకొని పోవుచున్నారు.

మహబూబునగరం

(ప్రత్యేక విలేఖరి) ౯-౮-౫౩

ఆంధ్రమహాసభ మహబూబునగరము జిల్లా కమిటీ అధ్యక్షులగు శ్రీ మందుముల రామచంద్రరావుగారు ఆహారపదార్థములకై ధరలనిర్ణయమైనపిదప, జిల్లాలో ఏర్పడినక్లిష్ట పరిస్థితులను తెలిసికొనుటకు, యిచటికి ఏతెంచిరి. జిల్లాలో గంజిలో మొత్తము ఆహారధాన్యముల వ్యాపారమే ఆగిపోయినకారణములను గంజులో ఉండే పెద్దవర్తకులతోను, చిన్నవర్తకులతోను కలిసికొని కారణాలను విచారించుకొనిరి. వర్తకులంతా తెలిపిన విషయమేమనగా, ధరలు ప్రకటించబడగ లక్షణమే, పెద్దవర్తకుల వద్ద ఉన్న ధాన్యమును, జిల్లాఅధికారులు జప్తుచేసికొని, అధికారులు నియమించిన, చిల్లర (౧౧) దుకాణాలలో మొత్తము గల్లా పంపకము చేయబడినదని, ఆ తరువాత గ్రామాదులనుండిధాన్యముమార్కెటుకురావటమే ఆగిపోయినదని తెలిపిరి. అధికార్లచే ఏర్పాటు గావింపబడిన (౧౧) దుకాణాలలో వార్షికమావనర్లయిచ్చే కోపనులపైన ఏవిధముగాధాన్యము విక్రయించబడుచున్నదో అధ్యక్షుల వారు తెలిసికొనిరి. మార్కెటుకు ధాన్యము రానికారణము తెలుసుకొనగా, గ్రామాదుల నన్నధాన్యమును, ఆయా స్థానికాధికారులు, తమ అనుమతులేనిది ధాన్యము క్రయముచేయగూడదని నిషేధించినందున, గ్రామాదులనుండి ధాన్యము రావటము లేదనియు, ఇందుకావలిసినధాన్యమును, అధికార్లుగలమారుల రైతులనుండి, సాహుకార్లవద్దనుండి, తమపర్యవేక్షణలో జిల్లాకుతెప్పించి తామునియమించిన (౧౧) దుకాణాల ద్వారా సప్లయి చేయుచున్నారని విచారణలో తెలిసినది, కొందరు గ్రామాదుల రైతులు, ఈనిర్బంధ ధాన్యముకాణాచువల్ల తమకు వ్యవసాయము అవసరాలకు, ముందు తమస్వంతయింటిచర్యలకు చాలాయిబ్బంది ఏర్పడునని అధ్యక్షులవారికి తెలిపిరి. ఈసందర్భమున [illegible] పై అధికారులకు తార్లు పంపినామని తెలుపుకొనిరి. జప్తర్లమరియు, ఇతరగ్రామాదుల పరిస్థితులను తెలిసికొని,జిల్లాకమిటీఅధ్యక్షులవారుతిరిగిశుక్రవారమునాడు హైద్రాబాదుకు వెళ్ళిరి.

మంచిర్యాలకు గొప్పదశ

"దక్కన్ క్రానికల్"లో ఇట్లు వ్రాసినారు ఆదిలాబాదు జిల్లాలోని మంచిర్యాలలో బొగ్గు ఇసుకగనులున్నవి ఉపయోగపడుచున్నవి. అందుచేత అక్కడ ఇసుకతో ఇటుకలు పెంకులు మున్నగునవి సిద్ధము చేయుచున్నారు. దానికి కావలసిన మెషీనులింతలో రానున్నవి అక్కడ భూగర్భవారు పెద్ద పరిశ్రమలకును కూలీల వసతులకును ఆఫీసులకును కావలసిన వసతులన్నియు నిర్మాణము చేయుచున్నారు. ఆకేస్థలములో సిమెంటును, నకిలీపట్టును సిద్ధము చేయుదురు. ఈ మూడింటికి మూడుకోట్ల రూపాయీలగును.

రబ్బీపంటలు

(ఓ. వి.)

ఈసంవత్సరము హైదరాబాదు రాష్ట్రమంతటను రబ్బీపంటలు చెడిపోయినవి తెలంగానా జిల్లాలలో కొన్ని తాలూకాలలో తప్ప మరెచ్చటను రబ్బీలేదు. రాయచూరు జిల్లాలో విశాఖ కార్తెలోని వానచినుకులవల్ల మొలకలు వచ్చెను మిగిలినవాటికి బంక తెగులు తగిలినది నాల్గణాల పంటకూడా కండదు. వరంగల్ జిల్లాలో వరంగల్, మానుకోట మున్నగు తాలూకాలలో అందంత తినినారు చేసినవన్నీ నాల్గణాలకంటె తక్కువపంట నిజం చూడవలసిన అధికారులు వరంగల్ నుండి ఖమ్మంవరకు మోటారులో కంచె చినచో రోడ్డుపొడుగునా ఉండే చేలను వారేతిలకించి నిర్ణయము చేయగలరు గుల్బర్గాజిల్లాలోను ఇదేఅవస్థ సంప్రాప్తించినది. మరాట్వాడీలోను యాసిడ్సన్నదనివినుచున్నాము కాని స్వయనుభవముతో చెప్పజాలము—కొన్ని తాలూకాలలో జొన్నకోతలగుచున్నవి, ప్రభుత్వమువారు ఈరెండు వారాలలోనే పంటల స్థితిగతులను విచారింపజేసి ధాన్యగ్రహణముతో ముందు రైతులకు కష్టనష్టాలు లేని ఆలోచనలు చేయగలరని ప్రార్థన.

రైతుల మొఱలు

(ఓ. వి.) గుడిపల్లి, ఇస్ఫందారు ౪

దేవరకొండ తాలూకాలోని గుడిపల్లి గ్రామములో ఆముదపుతోటలకు బాసరిపురుగుతగిలి విత్తనాలు వెళ్ళకుండునట్లు, ఒక ఆకు లేకుండ తిని వేసినవి సజ్జ జొన్న పంటలుకూడా సరిగా పండలేదు. గింజలు సర్కారువారికి యిచ్చుటలో రైతులకు చాలా కష్టములు జరుగుచున్నవి మా గ్రామ పట్వారిగారు సగము సేద్యము చేసి తె పొంతము సేద్యములో పెట్టినాడు కొర్ర ఆముదాలు, వేసినప్పటికి సజ్జ, జొన్నలలోనే వ్రాసి కొని గింజలు తెమ్మనుచున్నారు మేము గ్రామ కమేటీవారితో మొరపెట్టుకొంటే పట్వారిగారిని అడుగమంటారు పట్వారిగారిని అడిగితే గింజలు కొలువమంటారు పంటలు పండకపోతే సగం మాఫీ ఇచ్చినారటనయ్యా అని గ్రామకమేటీవారిని అడిగితే మాకు హుకుము తీసుకవచ్చిన మేము సగమే వసూలు చేసెదమని అంటారు కావున సర్కారువారు మా బీదరైతులపై దయదలచవలెను.

సర్కారువారికి మొరవిమనగా ఆముదపుతోట లను జిల్లాఅధికారిగాని లేక తాలూకాఅధికారే గాని వచ్చి ప్రత్యక్షముగా చూచినవారికే అనుగ్రహము కలుగును కావున వారు వెంటనే చూచి తోటలకు కిస్తు మాఫీ చేయగలరని మా ప్రార్థన

మా తాలూకాలో చిల్లరలైసెన్సుల కేరగి—కుం చొప్పున బట్టల లైసెన్సులకేర ౪—౾ చొప్పున వసూలు చేస్తున్నారు, తహసీలుదారుగారు స్వయం ఇవ్వవలెయునని అన్నారు. కావున వ్యాపారస్థులు నిరాటంకముగా దాఖలు చేసి లైసెన్సులు పొందుచున్నారు

ధాన్యం వసూళ్లలో పటేలు పట్వారీల దౌర్జన్యము

తిరుపూరు (జగిత్యాలతాలూకా) ఇస్ఫందారు౧౧

ఈతాలూకాలో పటేలుపట్వారీలు ప్రతియొకరమునకు ౨౦ శేర్లకు బదులు ౨౫ శేర్లు కొన్ని గ్రామంలో కొలతతో ౨౦శేర్లు వసూలు చేస్తున్నారు ఎక్కువ ఎందుకువసూలు చేస్తారయ్యా అంటే తిరుగులు నీవు యిస్తావా అని తిరుగబడుతారు గ్రామాల ద్రవ్యవంతులవద్దమాత్రం సరిగానే తీసుకుంటారు రాజణాలపంటపండిన ౧౦శేర్లయివ్వవలెనని రజణాల పంటపండితే పూర్తి మాఫీఅని పత్రికలో ప్రకటించినారు. కాని అగస్తి పల్లెటూళ్ళకు రాలేదు. అగస్తి వచ్చేవరకు పంటిన రెండింట భూమిలో కూడ వసూల్ చేస్తున్నారు. రశీదులు యివ్వుటలేదు

యం రాంచందర్ రావు

తిండి లేక తల్లిబిడ్డల మరణము

చెన్నారెడ్డిపల్లె గ్రామము మహబూబునగరు తాలూకాలోచేరిన ఇప్పటూరు అను గ్రామము క్రింది మజరా నూటికిపైన గృహసంఖ్య కలదు నాలుగురోజుల క్రిందట ఈపల్లెలో ఒకగొల్లకుటుంబానికిచెందిన ఒక యువతి తినుటకై గింజలు దొరుకనందున భర్త చేదెబ్బలుతిని తాను తనముగ్గురి పిల్లలతోసహా బావిలోపడి మృతినొందినది. ఈనాలుగు శవాలను పంజానామా చేసి మహబూబునగరు వైద్యాలయానికి తెచ్చినారు పల్లె గ్రామాలలో సాహుకార్లు కొందరు గింజలు లేవనుచున్నారు. ఉన్నదుకాణాలు ఎత్తివేయుచున్నారు.

కిల్లుకైపు చావు

మహబూబునగరు ౩-౪-౫౩ఫ

మూడురోజుల క్రిందట కేపురు గేరియను తెలుగు వారుండువాడలో ఒకవితంతువైన స్త్రీ తాగి కంచనాలు ఆడుచుండగా ఆమెకుసంబంధించిన తెలుగు యువకుడు తప్పత్రాగి ఆమెతో కలహింపగా ఆమె తాగినమత్తులో నేను భావిలోపడి చత్తునని చెప్పిన వాడుకోపముతో నీ వెంటను, నేనే భావిలోవేతునని ఆవాడలోనున్న గాండ్లవాని భావిలో దానికాలుచేతులు పట్టివిసిరెనట మత్తుదిగినతర్వాత భావిలోనున్న స్త్రీని తీయగా ఆమె చనిపోయియుండెను

ఆంధ్ర బాల సంఘము

స్థానిక ఉన్నతపాఠశాల విద్యార్థులలో కొందరు ఆంధ్రవిద్యార్థులు ఆరు సంవత్సరముల క్రిందట ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికై పైకేపుతో ఒక సంఘాన్ని స్థాపించి నాలుగు వార్షికోత్సవాలు జరిపిరి కాని ఈసంవత్సరము సంఘ నియమానుసారము జరుగు ప్రతివక్క వారము నాటి వాగ్వివాదసభలు ఏరెడో మూడో జరిగి తిరుపరి ఆగిపోయినవి, కారణమేమని విచారించగా చతుర్థ వార్షికోత్సవానంతరము స్కూలులో ప్రధాన ఉపాధ్యాయులవారు ఒక నోటీసుద్వారా ఏవిద్యార్థియైన సరె స్కూలుకు సంబంధించని సంఘములోగాని సంస్థలోగాని సభలలోగాని చేరకూడదను నియమమును పెట్టి తెలుగుకై వారమునకు ఒకసారి వాగ్వివాదసభను ఏర్పాటుచేసినారు అందుకై విద్యార్థులు కొందరు ప్రత్యేకసంఘమునకు ఈ సంఘానికి రావటానికై భయపడుచున్నారట

ఆయుర్వేద సంఘము

స్థానిక వైద్యసోదరులలో కొందరు వైద్యమహాశయులు ఏడుసంవత్సరముల క్రిందట ఆంధ్ర ఆయుర్వేదసంఘానికి ఉపసంఘముగా ఈవూరిలో ఆయుర్వేదసంఘాన్ని స్థాపించి రెండువార్షికోత్సవాలు జయప్రదముగా జరిపి, రెండవ వార్షికోత్సవము తెంపహాకేవర్ గతెరహా ఫసలీనాడు జరిపి నికేబికలో కొన్ని వైద్యశాలలను స్థాపించవలెనని కూడా తెలిపిరి కాని ప్రస్తుతము ఈసంఘమునందక్కడా లేదా అను సంశయము కలుగుచున్నది కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట ఆయుర్వేద గ్రంథాలయమును కూడా ఒకదానిని ఈసంఘమువారు స్థాపించినట్లు తెలియుచున్నది కాని ప్రస్తుతము ఈ గ్రంథాలయము ఏమూలనున్నదో తెలియకున్నది కావున గ్రంథాలయానికై సేకరించిన గ్రంథాలేమైనయున్న, ఆయుర్వేదసంఘమువారు ఆ గ్రంథాలయానికొసగిన బాగుండును ఊరిలో అంటువ్యాధులు ప్రబలుచున్న ఈదినాలలో ఆయుర్వేద సంఘము అకాంతముగా ఎగిరిపోయినదంటె ఎంత అన్యాయమనబడుతుంది

అలంపూరు

రైతుల భీతాహము

(ఓ. వి.)

అలంపూరు తాలూకాలో సర్కారి పశువుల డాక్టరుగారు ఇతరోద్యోగులు బాగుగా మేపిన పశువుల లెక్కలు కావలయునని గ్రామాలలో పర్యటన గావించుచున్నారు ఆహారనిమిత్తం పశువులనుకరీదుకు తీసుకపోవుటచే యీపర్యటనోద్దేశ్యమని ప్రజలు భావించుచున్నారు లంగనవాయి, క్యాతూరు యిటిక్యాలపాడు, జల్లాపురం పల్లెపాడు ధర్మవరం, మారామునుగాల గ్రామాలలో డాక్టరుగారుపర్యటన చేసినారు ఇంకా తిరుగుచున్నారు

పల్లెపాడుగ్రామములో పశువులడాక్టరు గారు బాగా మేపిన కోడెలు గలవారికి యినామియ్యగలమని తెలిపి ధర్మవరంలో (గద్వాలు సంస్థానంలోచేరిన గ్రామం)యిదే డాక్టరుగారు బాగా మేపినకోడెలు గలవారికేమి చిత్రకులను మేపుట సర్కారువారు నష్టముచేయగలరని చెప్పినారు ఒక్కొక్క గ్రామంలో ఒక్కొక్కవిధంగా వీరుచెప్పు ఎంత రైతులలో అనుమానాలు యింకాగట్టిపడిపోయినవి ఆహారోత్పత్తికి పశువు ప్రధానంఇట్టి పశువులధరలు నైజామిపరీతంగా పెరిగిపోయినవి నెల్లూరుజిల్లానుండి మాతాలూకాకు కమ్మకోడెలు వచ్చేవి అట్లురాకుండా మద్రాసు ప్రభుత్వము నిషేధించియున్నది దీనివల్ల పశువులు ఎంత విపరీతధరలు పెట్టినను లభించుటకు దుర్భరంగాయున్న యీపరిస్థితులలో పైవదంతులు బయలుదేరినవి రైతులు చాలా ఆందోళన చెందియున్నారు పశువులను బాగుగా మేపుటమానివేసి యున్నారు ఎక్కడ చూచినను రైతులలో విచారంగా యీవిషయమే ఆలోచించుచున్నారు

పైవదంతులు అబద్ధమైనయెడల ప్రభుత్వంవారు వెంట ప్రకటించి రైతులఆందో మానాలు తీర్చగలరు

నిజాంరాష్ట్ర పద్మశాలి యువజన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ సక్క వెంకటస్వామి మున్నగువారు ఓరుగల్లుజిల్లాకు వెళ్ళి స్థానిక ప్రముఖులతో కలిసిఒక సమావేశము గావించిరి వివిధ ప్రాంతముల నుండి సభ్యులు విచ్చేసి యుండిరి రెండుయువజన సంఘములు స్థాపించిరి

ఖమ్మంతాలూకా ఆంధ్రమహాసభ

కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానములు

గతఇమ్మండియారు ౧౩౹౧౧ తేదిన, శ్రీయుత మున్షా ప్రగడకృష్ణమూర్తిగారి అధ్యక్షతఖమ్మంతాలూకా ఆంధ్రమహాసభశాఖయొక్క కార్యవర్గ సమావేశము జరిగి యీ క్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించబడెను.

యర్రగుంట యందు హరిజనులు తమ యిండ్లు కట్టుకొనుట కొరకు నక్షాలతోసహా దరఖాస్తులు యిచ్చియిప్పటికి ఆరుమాసములయినది. పదిహేను దినములకు లభించవలసినఆజ్ఞ యింతకాలమువరకు యీబీద హరిజనులకు లభించకుండుట శోచనీయము పైఅధికారులు శ్రద్ధవహించి వెంటనే అనుజ్ఞ యిప్పించగలందులకు యీకమేటివారు కోరుచున్నారు.

ఖమ్మంమెట్టు మరియుతాలూకా గ్రామాదులలో మలేరియా విపరీతముగా యున్నది. క్వైనయిను మార్కెటులో దొరకుటలేదు బీదలకు వైద్యసహాయముఅందు బాటులో లేదుకావున ప్రభుత్వము వారు వీరి యిబ్బందులను గమనించియైనను మొదట మందులు కంట్రోలు ధరలకు అందజేయుటకై ప్రత్యేకముగా లైసెన్సుపొందిన ఒకదుకాణము ఖమ్మంలో ఏర్పాటుచేయించ వలయునని యీకమిటీ. రు కోరుచున్నారు.

ధాన్యగ్రహణ శాసనమునుచేసిన తిరుపతిప్రవాసపైరులు వసూలుచేయు సందర్భములో అక్కడ జరుపబడిన అక్రమమును దృష్టించుకొని ప్రభుత్వము వారు యీశాసనమును అమలుజరుపుటలో రైతుల యిబ్బందులను తొలగించవలయునను సదుద్దేశ్యములో శాసనమును విపులీకరించుచు చేసినప్రకటనలో పొడుపంట పండిన. భూములను ధాన్యము వసూలునుండి మినహాయించుచు అర్ధపంటపండిన భూములకు సగముమాత్రము వసూలు చేయువలయునని ప్రకటించినారు కానివిద్యాహీనులైనటువంటిప్రజా సామాన్యమునకు తెలియనందున, కొన్ని కొన్ని ప్రాంతములలో కచ్చేరినుండిస్థాని కాధికారులు అక్షపైవిధముగా అమలుజరుపుటకు ఆజ్ఞ రానందున. వసూళ్ళ సందర్భములో ప్రజలు అనేకయిబ్బందు లుపడుచున్నారు కావునప్రభుత్వము వారుశ్రద్ధ వహించుచున్నారు.

ఉర్దూలెక్కలు!

చిన్నజానంపేట రైతులకష్టాలు

(వనపర్తి సంస్థానం)

మాగ్రామాల అధికారులు రైతులను లైసెన్సు పొందినవారిని కిర్దులో లెక్కలు వ్రాయుటకై నిర్బంధించుచున్నారు. ఈరైతులకు తెనుగే రాదు. ఉర్దూలో వ్రాయుటయెట్లు? అని అంటే అంద రునూ కలసి ఒక మున్షీసాబును పెట్టుకోవలసిందని అటున్నారు ఈకాలానికి ఇవి తగినట్లుగానే ఉంది. రైతులఖర్చులు తగ్గలేదు. ఎక్కువ వ్యయంచేసి పండించవలెను ధరలు తక్కువచేసి (ప్రభుత్వాజ్ఞ ప్రకారం)అమ్మవలెను. అది చాలదని ఉర్దూవిద్య నేర్చుకోవలెను. లేకపోతే మున్షీని పెట్టుకొనవలెను. లెక్కలు తనిఖీచేయుటకు మల్కీభాషలవచ్చె సర్కారీనౌకర్లు సర్కారు వారికి దొరకనేలేదాయేమి? దేశమంత గొడ్డుపోయినదా? ఈ ఉల్లరలోకర్లకు మల్కీభాషలు రాకపోతే రైతులు ఖాస్గీఉర్దూ నౌకర్లనుబెట్టుకొని తిరుక్షౌరము చేయించుకొనవలసినదేనా? ప్రభుత్వమువారు పల్లెలలో జరుగుచున్న ఈ అత్యాచారాన్ని వెంటనే తొలగించవలెనని కోరుచున్నాను.

గోలకొండ గ్రంథాలయము

విద్యుల్లేఖ

కర్నూలు ఆంధ్రకావ్య కళాసమితివారి విద్యుల్లేఖఅను సాహిత్యపత్రిక రెండవసంచికను అందుకొన్నాము మొదటిదియు చూచియుంటిమి. దీనికి రెండులోపాలున్నవి. అచ్చు మంచిదిగాలేకుండుట ఒకటి. రెండవది సక్రమముగా రాకుండుట ఈ లోపాలేలేకుంటే ఇది “భారతి” మాసపత్రికను మరిపించగలదు ఇందు మంచిమంచి వ్యాసాలు పద్యాలు విమర్శలుకలవు. కర్షకాంగన అను పద్యాలు వ్రాసినకవికి చాలా గొప్ప భవిష్యత్తు కనిపించుచున్నది. శ్రీ అనుముల సుబ్రహ్మణ్య కవిగారు సిద్ధహస్తులు. సంపాదకవర్గము దిట్టమైనది. గో. రామకృష్ణకవిగారు గొప్ప భాషాసేవ చేయుచున్నారు ఈ పత్రిక బాలారిష్టములు లేకుండా వర్ధిల్లుగాక.

.. ...

సోవియట్లదేశం.

ఇది అనువాద గ్రంథము. ౭౨ పుటలు వెల కల్దారు ౧౦అణాలు. దొరకుచోటు“సంస్కృతి గ్రంథమండలి, వంగల్ బిల్డింగ్సు, పెరంబూరు పోష్టు, మద్రాసు”

ఇందలి విషయాలను సులభంగా తెలుసుకొనదగిన భాషలో వ్రాసినారు కళనాట్యమయం విప్లవజయ , నూతన ప్రభుత్వపద్ధతి, వివిధ మండలాలలోని ప్రస్తుతస్థితి మున్నగువిషయాలు వివిధ రచయితలచే వ్రాసినవాటిని తెనుగులోనికి తెచ్చినారు. రష్యాదేశమునుగూర్చి అందలి నూతన సిద్ధాంతములనుగూర్చి అభిమానించి తెలుసుకొనగోరువారు దీనిని తప్పకుండా చదువవలెను.

స్వతంత్ర భారత ప్రభుత్వముమాటే వింటాను

బలవంతపు సైనిక సేవకై బ్రిటిషు ప్రభుత్వపు పిలుపును నిరాకరించుట

లండనులో “స్వరాజ్ హౌస్”కు పూర్వము కార్యదర్శిగ నుండినట్టియు ఇపుడు అమెరికాదియగు “లెఫ్టు” మరియు “టైమ్” అను పత్రికల సంపాదకీయశాఖలో ఒకఉద్యోగిగా ఉన్నట్టియు సురేశవైద్యగారి సైనిక సేవకు రమ్మని ఆజ్ఞను పంపించగా, వారు “భారతమాతపుత్రుడనుకాబట్టి నన్ను బలవంతముగా సైనికసేవలో చేర్చుకొనుటకు స్వతంత్ర భారతప్రభుత్వమునకు మాత్రమే హక్కు ఉండును” అని జవాబుచెప్పి, సైనికసేవలో చేరుటను నిరాకరించిరి. ఈవిధముగా చేసిన మొకటి భారతీయుడువీరే. ఈసంగతి జనవరి౧౧వ తేదినాటి ‘ఫ్రీప్రెస్‌జర్నల్’ పత్రికయందు దాని లండను విలేఖరి రావలేదని పంపించినట్లుగా ప్రకటించబడినది.

బోయిగూడలో కొట్లాట

హైదరాబాదు(దక్కన్) నగరమునందు జనవరి౧౧వ తేదిన మొహర్రం పదియవరోజున బోయివాడలో కొద్దికొట్లాట జరిగినది కొందరుఉత్సవపు ఏగురులాటలో సైకిలుపై పోవుచుండిన ఇద్దరిని కొట్టిరి. ఆఇద్దరిని ఆస్పత్రిలో చేర్పవలసివచ్చెను. ఇంతలో ఈవార్త ఇతరులకుప్రాకెను. కొద్దికాలమునకు ఒకచిన్న కొట్లాట అరగంటసేపు జరిగెను ఈ కొట్లాటలో సుమారొక ౧౦మందికి గాయములైనవి. త్వరలో పోలీసువారువచ్చి అల్లరిని తొలగించిరి. అల్లరి జరిగినచోట పోలీసుల కాపలా పెట్టబడెను.

బెంగాలునుండి యుద్ధముసాగించుటకు

ఇండియా అంతటను ప్రజాసంతృప్తి అవసరమే

క్రొత్త బెంగాలుగవర్నరు ఒప్పుకొనుట

బెంగాలుకు క్రొత్త గవర్నరుగ నియుక్తుడైన రిచర్డ్ క్యాసీగారు జనవరి౧౧వ తేదిన లండను నగరమందు పత్రికలవిలేఖరులడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబు లనుసరిగా ఇవ్వక తప్పించుకొని మాటలాడిరి.

ఏమండీ ఈమధ్యమీరు కైరోనగరంలో పత్రికలవిలేఖరుల ప్రశ్నలకు సమాధానము లిచ్చుచు మీవల్ల ఆసియాఖండపు ఆగ్నేయ ప్రదేశమున బ్రిటిషు మిత్రమండలిసేనల ప్రధాన నాయకుడగు మౌంట్‌బాటన్‌గారు అపేక్షించునది యంతయు ప్రశాంతమును, గడబిడలు లేనిదియు, సంతృప్తి గలిగియున్నదియూ అగు యుద్ధచర్యల మూలస్థానమును మాత్రమే అని చెప్పియుంటిరికదా! భారతదేశమందు అంతటను ఈ చెప్పిన సత్క్రమము లేకుండ బెంగాలులో మాత్రమే అవి ఎట్లుండగలవు? భారతదేశమంతటను ఆఅంశములు దేశానికి స్వాతంత్ర్యమునుఇచ్చి కేంద్రమునజాతీయ ప్రభుత్వమును స్థాపించనిది ఎట్లుసిద్ధించగలవు? — అని ఒకవిలేఖరి అడిగెను అందును క్యాసీగారిట్లు చెప్పిరి. “బహుశా మౌంట్‌బ్యాటన్‌గారినిగురించి నేను కొద్దిగా చెప్పినమాటలలో కొంచెమునంతుచిత భావము తెలుపబడినది. నాదృష్టి అపుడు బెంగాలుపైననే యుండెను, భారతదేశమందంతటను సంతృప్తియుండవలెనని నేను ఒప్పుకొందును. నేను ఎక్కడికిపోవుచుంటినో ఆచోటు మనసులో నుంచుకొని నేను సంకుచితభావముతో మాట్లాడితిని. నేను ఈరోజు చెప్పదలచుకొనినదానికంటె ఎక్కువ విశాలమైన రాజకీయరంగమునుగురించి నేనుకొన్ని మంచిమాటలను చెప్పుటకుఅవకాశమును మీరిచ్చినారు. నేనిప్పుడు ఇండియాకుపోవుచున్న ఈసమయమందు పెద్ద రాజకీయవిషయములను గురించి మంచిమాటలు చెప్పుటకిది సమయముకాదు.”

ఆస్ట్రేలియాలో భారతీయులను వేరేరంగుకు చెందిన జాతివారని హీనముగా చూచువిషయమునుగురించి మరొక విలేఖరి ప్రశ్నించెను. దానికి క్యాసీగారు ఆవిషయమునుగురించి తనను ప్రశ్నించుటకని తానసుకొనలేదనిరి. తాను ఇండియాకుఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధిగాపోవుచుండుటలేదనియు, బ్రిటిషుప్రజలలో ఒకరుగామాత్రమే పోవుచుంటిననియు చెప్పిరి. మరియు వారు ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వవిధానములను సమర్థించుటకుగాని, మరేమనుటకుగాని, తనకు బాధ్యతలేదనిరి

దక్షిణాఫ్రికాకు కలకత్తా ప్రతిక్రియ

దక్షిణాఫ్రికా యూనియన్ ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను యూరపీయుల కంటెహీనముగ చూచుచుండుటవల్ల ఆయూనియన్ రాజ్యమునకు సంబంధించిన ఏయూరపీయునికిగాని తమఅధికారమునకులోబడి యుండుట ఏభూములనుగాని మరే స్థిరాస్తినిగాని మార్చుటగాని, కౌలుకిచ్చుటగాని మరేవిధమునైనను ఇచ్చుటగానికూడదనియు, ఆయూరపీయులకు తమ ఉద్యోగాలను ఇవ్వకూడదనియు—ఒక తీర్మానమును కలకత్తాకార్పొరేషనువారు జనవరి౧౧వ తేదినాటి సమావేశములో ఆమోదించినారు.

మిలిటరీ లెన్సులు

అమెరికాలో మిలిటరీ వారికి కావలసిన లెన్సులలో నూటికి ౭౦వంతులు యుద్ధమునకు పూర్వము విదేశములనుండి తెప్పించవలసియుండెడిది. కాని యుద్ధము ఆరంభమైన తరువాత పెరిస్కోపులు, టెలెస్కోపులు, వైనాక్యులర్లు మున్నగు మిలిటరీ లెన్సులు అమెరికాలోనే ఎక్కువగా తయారగుచున్నవి ఆలెన్సులంతమంచివిగా ఉంటున్నవటగాని అంగుళములో పదివేలవవంతుకు అమర్చుటకై బరువులెన్సులతో అంతమెళ్ళకు తెప్పేక్కవ మారుఅవరకుకూడ మానగలుగు చున్నారట. విమానములు మొదలగువాటి సొంతుల పనుల కొరకు గిచ్చిన లెన్సులతో వేల అడుగుల వరకుచూడగలుగుచున్నారట

ఉల్లిగడ్డల ఎగుమతి నిషేధము

బొంబాయి రాష్ట్రమునుండి ఉల్లిగడ్డలను, ఇందుకు సంబంధించిన ప్రభుత్వాధికారుల అనుమతి లేకుండ బయటికి పంపరాదని ప్రభుత్వమువారు ఆజ్ఞ చేసినారు

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా ... రూపాయలు
ఆరుమాసములకు " ౩-౦-౦ "
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సరమునకు ... కల్దారు
విడి ప్రతిక ౦-౧-౨
పాత పత్రిక వెల ప్రత్యేకము

Vol. 18 — No 69

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

Published on every Monday and Thursday· Hyderabad· Dn

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions
BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISEMENT

17 — 1 — 1944

ధాన్యసంగ్రహణపు కష్టములు

(స్వవి)

భువనగిరి ౨౪ఇస్ఫందారు ౧౩౫౩

భువనగిరి తహశీలుదారుగారు కొన్ని వారముల క్రిందట నిజాం వర్తకులగు సేటు గాంధయాలు మొదలగువారిని పిలిపించి ప్రభుత్వమునకు అవసరమని అడిగినప్పుడు రెండువేల పల్లముల ధాన్యం (వడ్లు) ఇచ్చుటకు ఒప్పుదలపత్రం వ్రాయించుకొని యుండిరి ప్రస్తుతము వీటికి చుట్టుగ్రామాలనుండి ధాన్యం వచ్చుటయే తక్కువగా యుండి గ్రామ ప్రజల ముఖ్యావసరములకు లభించుటయే లేదు ప్రభుత్వమువారు ఇప్పుడే కంట్రోలుధర ఒకరూపాయలకు పల్లాచొప్పున వర్తకులను ఖరీదుచేసి ఇవ్వమను చున్నందున ప్రతిదినము వీటుకు కొద్దిసంచుల ధాన్యం పొందుటలవి సేటుగారు ఒక్కరు మాత్రమే ఖరీదు చేయుచున్నారు దొడ్డుధాన్యమువచ్చుట పూర్తిగా తగ్గినది. కంట్రోలు ఏర్పాటు సుమారుమూడు మాసములు పూర్తికాలేదు పోయినవారమే ముందుగా వచ్చెను. ప్రతికర్షక కార్మికుడు రాబోవు కాలములో ఎంత క్లిష్టపరిస్థితి కలుగునో యని భీతి చెందుచున్నారు బజారు దుకాణములలో సజ్జలు జొన్నలు సరిగా లభించ లేనందున ప్రతిమనిషికి నాల్గు అణాలవి ఇచ్చుచున్నారు

చక్కెర మొహర్రం పీర్లపండుగకు గాను కోటాధిపతియగు యూసఫ్ చిన్నయ్యగారి ఆధిపత్యమున గంజు లో తూగ కిలో సేరు నాల్గుఅణాల రెండు పైసలకు అంతరకు సరిసమానముగా పంచబడు చున్నది స్థానిక ఆంధ్రమహాసభ (సంఘ) రైతులు ప్రభుత్వమువారికి (తాలూకుదారు జిల్లా) గారికి ఒక విన్నపము (దరఖాస్తు) పంపు రేర్పాట్లు చేసికొన్నారు అందులో ప్రతిరైతుకు ఆవసరమైన వ్యవసాయపు పనిముట్లను మాత్రికి చౌక ధరలో ఇచ్చు దుకాణము ప్రభుత్వపక్షమున ఏర్పాటు చేయుటకు, పతి రైతులకు వ్యవసాయసంబంధమున (నౌకరీ ఇత్తన ములు) మొదలగు ధాన్యములు చౌక ధరలో ఇచ్చు దుకాణమును ప్రభుత్వమువారి స్టాండర్డుబట్టలను కొనుటలు ఏర్పాటు చేయుటకును కోరబడినది

ఇక్కడబట్టల వర్తకులిద్దరు ముద్ర (స్టాంపు) లేనిబట్టలకు లెక్కవ్రాసి పెట్టినారు ప్రభుత్వపక్షమున ముద్రవేయు అధికారి ఎప్పుడు వచ్చునా యని ఎదురిచూచుచున్నారు.

ఇప్పుడా సంఘమునకు అధ్యక్షుడుగ మరల శాసనసభలో సభ్యుడును, కాంగ్రెసు సేవకుడును పూర్వము డాక్టర్ యుజ్ బిం ధారెగారి మంత్రివర్గమందు మంత్రియు ఆయున అధాకూరు ప్యారీలాల్ సింగ్‌గారే అధ్యక్షుడుగ ఎన్నుకొనబడినారు వారిలో ఆపదలకై పోటీజేసినఆయుధగురు అభ్యర్థులనుకోరుకొనుకోనినారు

ఉద్యోగుల కఠినచర్యలు

(ఒకవిలేఖరి) మధిర, ౮ ౪-౧౩

మధిరలో దుకాణములందు కంట్రోలు ఆర్డరు ప్రకారము ధాన్యము అమ్మనప్పుడు వాలంటీరు చేయు ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్త స్థానికాధికారులు ఆర్డరును అమలులో పెట్టలేదని పోలీసు జవానును అడిగినందుకు అతనిని కొట్టినాడు అమీన్‌గారితో చెప్పుకొనగా వారు ఏమియు చేయలేరు పైరాలో కూడ పంచనామాలో యథార్థ విషయములు వ్రాసుకొన్నందులకై ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తను గ్రీగాయిన్ స్పెక్టరు చపరాసిమీదపడి దెబ్బలుకొట్టెను. యిన్‌స్పెక్టరుగారు ఏమియుచర్య గైకొనలేరి

ప్రభుత్వము ఆహారసమస్యను పరిష్కరించుట యందు ప్రజల సహకారము కావలయునని పత్రికా ప్రకటనలు చేయుచుండ స్థానికాధికారులు యీ చర్యలు సోచనీయము వెంటనే పైఅధికారులు జోక్యము కలిగించుకొని సక్రమన్యాయము గలిగించ ప్రార్థన

ఇట్లు
శేషగిరిరావు

గ్రామాధికారుల కుతంత్రములు

(ఒకవి) రామమూర్తి (వరంగల్లు తాలూకా) ౨౨ ౪-౧౩ ఫ

ధాన్యసంగ్రహణశాసనము ప్రకారము ఈ గ్రామములో ఒకక మేటీ ఏర్పడినది రైతులు రైతులు గ్రామాధికారులలో ఏర్పడినది ఆదుర్లో నున్న రైతులు ఏమాత్రము మాయకోసము తెలియగరు ఈవిషయములో వారివిధులనుకూడా ఏరు జాలిస్థితిలో నున్నారు ఇవేలికు పూర్వముయిచ్చినప్రకారము జొన్నలను రైతులకు వారిచ్చిన జొన్నలకు రశీదులు ఇవ్వలేదు రశీదులివ్వడనిన కాగితములు తెచ్చుకొమ్మందురు ఇందులో నిరహస్యము మాత్రము బోధపడుటలేదు సాధుప్రజలను ఈ ఎటివస్వకృత్యములనుండి అధికారులు రక్షింపవలెను. రాబోవువరిధాన్యమునకు ఎక్రమరశీదులు, రశీదు న్యాయబద్ధముగ యిప్పించిన రైతులకు మేలొనరించినవారగుదురు

ని రా అం సారస్వతపరిషత్తు ఒకసవరణ

గతవారపు గోలకొండపత్రికలో సంపాదకీయము ప్రక్కగల పరిషత్తునివేదికలో ఒకచోట వాక్యము తప్పుబడినది అపుటలో నాల్గవ కాలము లోగల ఇంతవరకు జరిగినపనిఅనుదిన కీర్తికలో నున్న పేరాలో చివరనుండు పంక్తులను ఈక్రిందివిధముగా సవరించి చదువుకొనవలెను.—

"అవియన్నియు వి రకముండుటచే విద్యార్థులకు ఏలాటిశ్కర్యములను మందుకలుగవు"

వరంగల్లుజిల్లా కమిటీ ఉమావతి (స్థాయి సంఘంవారిచే అంగీకరింపబడిన) ప్రింటైసిద్ధముగా నున్నవి (౦-౪-౦) నాల్గణాల స్టాంపులు పంపిన ఒక కాపీ పంపబడును

* *

సర్కారి బట్టలు

సుమారు ౨౦ గ్రామములకు సంబంధించిన ఒక సర్కారిబట్టల దుకాణము శంకరపల్లి స్టేషనులో ఏర్పాటుచేయబడినది. ఇంచుమించు ఒక నెలరోజుల నుండి ఎప్పుడుచూచినను ఆ దుకాణములో ఒక తానుమాత్రము కనపడుచుండును బట్టలు కావలెనని నన్ని సప్లయిఅవుటలేదని చెప్పుచున్నారు దీనివల్ల బీదవారికి బట్టలుదొరుకుటలో కష్టముకలుగుచున్నది దీనికిసంబంధించిన అధికారులు తగుసహాయము చేయగలరని ప్రార్థన

జీ కా రెడ్డి

Printed and Published by ... at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S Prathap Reddy, B A., B L